

**IHEİRIBAÀMÀ MBU NKE JISQS NA IME
ULOUKWU CHINEKE KA O DÌ OCHA**
Jon 2:1-25
IHEÒMÙMÙ 28 - Nke Ndì etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: "Agākpọ ulom ulo ekpere mba nile" (Mak 11:17).

Karịa Otù Nwoke

Ijéozí n'iru ọra mmadụ nke JisQS, Onyenweanyi, ka dì na mmalite mgbe O kpughere ike Ya karịri ike niile nye ọra mmadụ ahụ. O gosipütara na Ya karịri otù nwoke onye bjara ibi dika ihe nlereanya nye mmadụ ibe ya. Dika anyị murụ n'ihe-òmùmụ ayi gara aga, JisQS na Chineke ra otù site n'òkikè ụwa. Nanị ihe O mere bụ ikwu okwu, ewee keè ụwa. Dika ihe-atu, ọ bụ ihe dì nta Ọkpara Chineke ime ka miri ghọq manya, ma O sitekwara n'otù ike ịbü chi ahụ mee ihe dì otú a.

Kosaara JisQS

Akpowo JisQS ịbia n'olulụ nwunye ahụ, Ya na nne Ya na ndị náesouzo Ya wee sorokwa jee. Dika omen'ala si dì, ha kpọro oriri mgbe olulụ di na nwunye ahụ gasiri. Na mgbe nádighị anya, manya koro: ma mgbe Meri nñuru na ọ sıri JisQS, "Ha enwegrh manya vine." Mgbe ihe ọ bụla dì anyi mkpà ọ dì mma ka anyi koro ya JisQS. Ọ dighị Ya ụtọ mgbe ụmụ Ya naejégharí náakosa na ha enwetaghị ihe niile ha naachọ. Ọ sıri na Ya mazuru ihe niile náakpá anyi, ọ bụrụ kwa na anyi arịq n'okwukwe Ọ gaenye anyi ya. Ya mere ọ bụrụ na anyi nwere mkpà maqbụ nsogbu, anyi aghaghị ịkọsara ya JisQS; ma ọ bụrụ na o ziriezi na anyi gaanata ihe anyi naachọ, JisQS gaenye anyi ya.

Anyi amataghị ogologo oge o were Meri na JisQS ịkpárīta ụka nke gosirị na JisQS bụ mmadụ pürü iche n'ebé ndịozó nọ, ma Mmụq Nsø agwawo yariị tupu amụq JisQS naaga akpọ Ya Ọkpara nke Onye Kachasi ihe niile elu, na Ọ gaazoputa ndị nke Ya na mmechie niile ha, na Alaeze Ya aghaghị enwe ọgwugwu. O "debere ihe ndia nile ekwuru, nátaghari ha n'obi-ya" (Luk 2:19). Ugbu a o were ya anya nkeoma na JisQS nwere ike ime ihe niile ma pụ kwa inyere Onyeisioche nke oriri ahụ aka ipu n'önödụ amataghị kwa ihe agaeme ahụ nke ọ nọ nime ya n'oge a.

Nrubeisi Zuruòkè

Meri gwara ndị nájezozi ka ha mee ihe ọ bụla JisQS sıri ha mee. Nke ahụ bụ ihenzuzo dì n'uzo esi náanata ngozi niile sitere n'Onyenweanyi. JisQS chọrọ ka anyi bjakute Ya site n'uzo ahụ nke Ọ tọrọ ntqala ya site n'Okwu Ya. Ọ dighị ụzọ ozọ esi enweta nzoputa karịa ịbjakute JisQS ná nchègharí n'ihi mmechie niile anyi, rapụ kwa ha dika Baibul kwuru. Mgbe Ndi Kraist naachọ ihe n'aka Chineke ha aghaghị ịbia n'iji obi chọqajà, n'ijikere ime ihe Ọ chọrọ ka ha mee. Mgbe ahụ agaakwughachị ha ụgwọqolụ.

Mgbe JisQS gwara anyi ka anyi mee ihe ọ bụla, O nwere olileanya na anyi gaeme ihe ahụ. Nnupuisi naeweta nsogbu, dika ọ díri Jona mgbe Chineke ziri ya ka ọ gaa kwusaara obodo ojọq nke Nineve na agaje ibibi obodo ahụ. Ọ choghị iga, o wee soro ụgbommiri náaga uzo ozọ, naanwa ịgbapụ site n'ebé Chineke nọ. Ma anyi apughị ịgbanari Chineke.

Óké ebilimmiri malitere, ebili ya wee magharịa ụgbommiri ahụ rue mgbe ndị nọ nime ya chèrè na ha gaje imikpuemikpu. Jona ghotara na mmechie ya achopütawo ya, ya mere ọ gwara ndíkom ahụ ka ha tuba ya nime mmiri na ebilimmiri ahụ gaakwusi. Chineke akwadebeworị otù óké azu ilo Jona, ya mere ọ pughị kwa imikpu n'osimiri ahụ. Chineke hukwararị ya ka ọ naadaba n'osimiri ahụ nime n'afoazụ ọ juo ya ma o jikèrèwo iga ugbu a. Ma mgbe ụboghị ato ehihie na abalị gasiri Jona ejikèrèwo irubere Chineke isi na iga kposaara Ndị Nineve mkposa ahụ.

Chineke nwereike Ọ gaghi emeso anyi n'uzo siriike otú a; ma ọ bụ ihe dì egwu ịnụpuru Chineke isi, anyi agaghị ele anya ngozi Ya ma anyi mee otú a.

Njikere Tutu Enweta Ngozi

Ọ gaabuworị ihe díri JisQS mfé ịsi, "Ka manya di," mgbe ụfodụ Chineke naachọ ka anyi buru ụzọ mee otù ihe. Mgbe ụfodụ JisQS naagwọ ndị ọri site n'ikwu si "Ka eme ka idi ocha" maqbụ "Bilie chirí ute-gi, jegharia," ma n'otù oge mgbe Ọ gworọ otù onyeisi O buru ụzọ gwọq ájà were ájà ahụ tee n'anya ya abụo wee gwa ya ka o jee saa miri n'odommiri ntà nke Sailoam. Mgbe onyeisi ahụ rubereisi, anya ya abụo meghere o wee hụ ụzọ.

Mgbe anyi naabjakute JisQS ka edoo anyi nsq maqbụ ka anyi nata kwa ike Mmụq Nsø, Chineke chọrọ ka anyi were obi chubiga ájà ókè. Oge ụfodụ iji obi chọqajà niile ahụ naabu nnqoq ichujajà nke pütara ihè n'ebé anyi nọ; anyi nwere ihe anyi gaeme tutu Chineke emezue ọchichọ niile nke anyi mgbe anyi naeme ihe kwesiri anyi ime, Chineke naeme kwa nke Ya.

Akwughachị rị Irubeisi Ugwołu

Ndi ahụ na-eje ozi gbajuru ite ájà nile ahụ miri díka Jisós gwara ha mee, tulee mgbagwoju-anya ha nwere mgbe ha kuputara manya vine -- ezimanya, nke dí ụtọ karịa nke ha buworo ụzọ ńụọ!

Okwu ahụ sịri na onyeisi oriri ahụ amataghị ebe ezi manya ahụ si püta, ma ndị ahụ náejéozi matara. Anyị matara nkeoṃma na ha gwara mmadu niile nō n'ebé ahụ, ma ihe edere n'Akwukwonsó náekwu na ọ bụ náání ndị náesoṣuzo Ya kweere. Anyị matara na ọtutu oge mgbe nke a gasirị na Jisós lürüolu ebube dí icheiche, ma ndị mmehie ekwenyeghi na Ya.

Anyị naahú kwa ihe dí otú a náeme n'ubochị taa. Otù onye nwereike ịnọ n'óké orịa maqbụ meruqarụ, ma onye náekweghi ekwe gaasi, “O bürü n’arụ adị nwoke a mma m’ga-ekwere na ọ bụ Chineke gworọ ya”; ma mgbe alusiri ọlụ ebube ahụ, ọ gaasi, “o bughị ihe dí oké ojọ díka ayị chere na ọdị.” Ndị mmadu achoghi ikwenye na Jisós nke mere na ha náagbalị ime ihe ọ bụla ha nwere ike iji gonorị ọluebube Chineke naenye ndị ahụ naekwere násopuru kwa Ya ngozị dí ebube.

Jisós Onye anyị naefè lürü ọluebube anaapughị ịgutaonu mgbe O nō n'ụwa. Jọn sịri “O buru na edere ha n’akwukwọ n’otù n’otù, ọ dim ka ọbuná uwa onwe-ya agaghi anágide akwukwọ agede.” Ná Ndi Hibru anyị gurụ, “Jisós Kraist di otù aka ahu nyahuru na ta, e, ru kwa mgbe ebigh-ebi.” Ọluebube niile ahụ nke Jisós lürü n’oge garaaga ka anaalụ kwa n'ubochị taa n’etiti ndị kwere na Ya. Ólee ọluebube dí ukwuu karịa nzoputa nke onyemmehie site n’ala ebe mmehie wedara ya wee náebi kwa ndị ziriezi site n'ubochị ahụ gaa n’iru? O bughị ihe siiri ezi OnyeKraist ike ikwere na Jisós mere mmiri ka ọ ghọ manya.

Emeruru Uloukwu Chineke

Ememe Ngabiga bụ ihe anaeme otù ugbò n’arọ nime Jerusalem, oge a bụ kwa oge ya n’arọ ahụ. Ememengabiga ahụ kwestiị ịbü ememe dí mkpà mgbe Ndị Ju niile naecheta otù Chineke sitere n’uzo dí ebube zoputa nnanna ha, naputa ha n’orù nke Ijipt ihe karịri puku arọ abụ gara aga. Ma Ndị Ju etufuwo mmetuta nke imemmuo nke náadi n’ememe ahụ, wee site n’ime ncheta nke ememe ahụ náachọ ego.

Otù akụkụ nke ememe ahụ bụ onyinye nke nwaatụrụ “zuru-òkè nénwegrh kwa ntup.” O bughị ihe díri èzinaulọ dum mfé ịnaenweta ụdị nwaatụrụ ahụ nime obodo, ya mere ndị nchụajà ahụ náedebe ụfodụ ná mpata nke ogige nke Uloukwu Chineke, tinyere anumanyu ndịozor dí icheiche ejị achụajà n’oge dí icheiche n’arọ. Ndịakụkọ gwara anyị na ndị nchụajà náekwesighị ntukwasjobi naaju anumanyu ahụ nke ndị bịa ifeòfufè naeweta. N’iru abụ ha na asị na o nwere ntupor, ma gbanwere ya, nye onye ahụ nke ha si na o nwegrh ntupor, narakwa ụma ego ya. Mgbe ahụ ha gaeresi onyeozor nke ahụ ajụrụ ajụ n’qonodụ nke zuruókè. Ha naeme ihe ndịa niile ka ha wee nweta ego.

Jisós bụ “Onye Nazaret ahu di nwayo n’obi na onye ewedara n’ala,” ma ọ dighị kwa mgbe ọ bụla O naachoror Onwe ya aha maqbụ nsopuru. “Onye, mgbe anekwutu Ya O dighi ekwutoghachi ozo.” Ma mgbe O hụrụ na adighị asopuru Uloukwu Chineke, hụ ịkwáemṛ na ụma ojọq nke ndị ahụ náazụ ahia, O biliri n’iwe wee chupụ ha niile ezi, ha na anumanyu ha niile, wee kpue tebul ndị náagbanwe ego iru n’ala. Tee tie mkpu, “Unu emela ulo Nnam ka ọ buru ulo ahia.” Na Matiu ka edeworo “Agākpọ ulom ulo ekpere; ma unu onwe-unu némē ya ogbà ndi nápunara madu ihe.” Nke a naegosi anyị otù anyị gaesi nwee nleruanya idebe ụloChineke nsq wee ghara ime ihe ọ bụla náagaghị enye ya nsopuru.

Ikpé Ziriezi Maqbụ Ebere

Mmadu gaechèworị na ebe ịgwè mmadu nō nime Uloukwu Chineke na ha puru ikekota onwe ha imegide Jisós; ma mgbe ikpé nke Chineke pütara ihé o nwegrh ihe mmadu gaeme ịkwusị ya. N’ubochị nke ikpé ikpeazụ ndị mmehie niile gaeti mkpu ka nkume na ugwu dakwasị ha izopụ ha site n’iwe nke Chineke náabia, ma n’ubochị ahụ ọ dighị ihe gaegbochi ọnụma nke iwe Ya. Ugbu a O bụ Onye ebere ma náagbaghara onye ọ bụla gaakpoku Ya; ma mgbe ụbocḥị nke ebere Ya gaagabiga, ọ dighị ihe puru ịkwusị ikpé eziomume Ya megide ndị ahụ náemebi iwu.

AJUJU DÍ ICHEICHE

1. Ị chere na nne Jisós lere Ya anya ịlụ ọluebube?
2. Ndị ahụ náejéozi hà matara onye ahụ mere mmiri ka ọ ghọ
manya?
3. Gịnj ka onyeisi oriri ahụ kwuru banyere manya ahụ?
4. Kraist O lụwori ọluebube ọ bụla tutu oge a?
5. Ólee ụzọ anyị gaesi doo onweanyị nime Uloukwu Chineke?